

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 17Csp/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218200800
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Péter Nagy
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2218200800.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Péter Nagy v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: W. A., E.. XX.XX.XXXX, I. K.É. I. XXX, o zaplatenie 1.614,58 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.673,49 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne: zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplatenia, zo sumy 58,29 € od 19.01.2018 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi s a p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviazže žalovaného k zaplateniu istiny vo výške 1.614,58 € spolu s príslušenstvom podľa žalobného návrhu a k náhrade trov konania titulom nesplateného úveru. Svoj žalobný nárok odôvodnil tým, že žalobca na základe úverovej zmluvy zo dňa 28.07.2014 poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.000,- €, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných anuitných splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s platením splátok úveru vyhlásil veriteľ na základe výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 18.01.2018 mimoriadnu splatnosť úveru k tomuto dátumu a zároveň vyzval žalovaného na okamžitú úhradu dlžnej sumy. Žalovaný od poskytnutia úveru zaplatil celkovo sumu 1.170,22 € (z toho bola započítaná na istinu suma 385,42 € a na úroky suma 761,44 €), pričom počas konania už neuskutočnil žiadne ďalšie úhrady. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému nesplatený zvyšok istiny úveru vo výške 1.614,58 €, riadne úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu 18.01.2018 spolu vo výške 58,29 € + 0,62 €, riadne úroky vo výške 12,9 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplatenia a zo sumy 58,29 € od 19.01.2018 do zaplatenia.

2. Žalobu s prílohami a procesné poučenia podľa C.s.p., spolu s výzvou, aby sa k žalobe s prílohami vyjadril v lehote 15 dní, súd doručil žalovanému do vlastných rúk dňa 25.04.2019. Žalovaný sa však k žalobe s prílohami písomne nevyjadril a uplatnený nárok žalobcu nijako nesporeval.

3. Vo veci bolo nariadené pojednávanie, ktoré súd vykonal v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p. v neprítomnosti riadne ospravedlneného žalobcu, ktorý nepožiadal o jeho odročenie a súhlasil s konaním pojednávania bez jeho účasti, a v neprítomnosti nijakým spôsobom neospravedlneného žalovaného, ktorý taktiež nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom spisu (najmä žaloba č.l. 1-43, jej prílohy: zmluva o spotrebiteľskom úvere spolu so žiadosťou z 28.07.2014 č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX spolu s VOP veriteľa a sadzovníkom poplatkov č.l. 6-7 a 14-43, opakované upozornenie a výzva na predčasné splatenie úveru č.l. 12-13, prehľad splátok a úhrad vrátane ich započítania č. l. 8-11, doplnenie žaloby z 12.09.2019 s prílohami č. l. 81-85, vyjadrenie žalobcu z 07.01.2020 s prílohami č.l. 95-113) a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav veci: Žalobca je spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov (banková činnosť). Žalovaný ako dlžník nekonal v predmetnej sporovej veci v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Žalobca a žalovaný dňa 28.07.2014 uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktorou bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- € s ročnou úrokovou sadzbou 12,9 %, pri RPMN 15,41 %, s konečnou splatnosťou 15.07.2024 a s počtom a výškou splátok: 120 x 29,85 €. V súlade s bodom 2.8 Obchodných podmienok pre daný typ zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení účinnom od 30.05.2014 vyhlásil žalobca listom zo dňa 18.01.2018 mimoriadnu splatnosť úveru, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť pohľadávky z úveru vo výške 1.703,49 €. Žalovaný od poskytnutia úveru zaplatil celkovo sumu 1.170,22 € (z toho bola započítaná na istinu suma 385,42 € a na úroky suma 761,44 €), pričom počas konania už neuskutočnil žiadne ďalšie úhrady. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému nesplatený zvyšok istiny úveru vo výške 1.614,58 €, riadne úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu 18.01.2018 spolu vo výške 58,29 € + 0,62 €, riadne úroky vo výške 12,9 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplataenia a zo sumy 58,29 € od 19.01.2018 do zaplataenia.

Podľa ust. § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný uzavrel predmetnú zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako spotrebiteľ. Žalobca sa domáhal svojich nárokov z titulu zmluvy, ktorou boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky a tento sa zaviazal vrátiť ich v dohodnutých mesačných anuitných splátkach spolu s príslušným úrokom. Pretože žalobca ako veriteľ poskytoval spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaný ho neprijímal na takéto účely, spĺňajú tieto strany definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zmluva z 28.07.2014 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom, pričom na daný právny vzťah sa vzťahujú predovšetkým ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalej aj ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). V zmysle ust. § 9 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) bolo potrebné preskúmať, či v listinách tvoriacich zmluvu, sú obsiahnuté všetky zákonom určené náležitosti.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v tomto ustanovení pod písm. a) až y).

Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 52 ods. 1 OZ (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ust. 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania (s prihliadnutím a skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol po 01.02.2013) výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

5. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaný nárok žalobcu nijako nesporeval po vecnej, ako ani po právnej stránke. Vyhodnotením vykonaného dokazovania, a to aj s ohľadom na splnenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. došiel súd k záveru, že žaloba v časti sumy 1.673,49 € (v tom nesplatený zvyšok istiny 1.614,58 € a riadne úroky a úroky z omeškania vyčíslené ku dňu 18.01.2018 spolu vo výške 58,29 € + 0,62 € - viď č.l. 95 spisu), a to spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplatenia a zo sumy 58,29 € od 19.01.2018 do zaplatenia, bola podaná dôvodne. Predmetný úver bol pre omeškanie s platením mesačných splátok (ktoré vyplýva z prehľadu splátok a úhrad) v súlade s úverovou zmluvou (bod 2.8 Obchodných podmienok pre daný typ zmluvy o spotrebiteľskom úvere v znení účinnom od 30.05.2014), ako aj zákonnou úpravou (§ 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka - predchádzajúca výzva z 15.11.2017 - č.l. 12 spisu) predčasne zosplatený ku dňu 18.01.2018, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť pohľadávky z úveru. Predchádzajúca výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj jej doručenie / zaslanie žalovanému a takisto doručenie / zaslanie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalovanému neboli v konaní zo strany žalovaného nijakým spôsobom spochybňované a popierané, preto súd tieto skutočnosti považoval za nesporné podľa § 151 ods. 1 C.s.p.

6. Žalovaný od poskytnutia úveru zaplatil celkovo sumu 1.170,22 € (z toho bola započítaná na istinu suma 385,42 € a na úroky suma 761,44 €), pričom počas konania už neuskutočnil žiadne ďalšie úhrady. Na základe uvedeného súd žalobe v časti nesplatenej istiny úveru 1.614,58 € s prislúchajúcim príslušenstvom vzniknutým do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru tak ako je uvedené vo výroku I a bližšie popísané v odseku 5 odôvodnenia tohto rozsudku (spolu suma 1.673,49 €) ako dôvodnej vyhovel, pretože na vrátenie peňazí z úveru spolu s úrokmi vzniknutými do predčasného zosplatenia úveru a úrokmi z omeškania vznikol žalobcovi nárok na základe príslušných zmluvných, ako aj citovaných zákonných ustanovení o zmluve o úvere a omeškaní dlžníka. Súd zároveň zaviazal žalovaného aj k zaplateniu úrokov z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.614,58 €, ako aj zo sumy 58,29 € (oprávnené úroky) od 19.01.2018 (deň po predčasnom zosplatení úveru) až do zaplatenia, keďže sa žalovaný s plnením svojich záväzkov nepochybne dostal do omeškania (všetko spolu výrok I).

7. Pokiaľ ide o uplatnené riadne úroky vzniknuté po predčasnom zosplatení úveru, a to vo výške 12,9 % ročne zo sumy 1.614,58 € od 19.01.2018 do zaplatenia, súd tento nárok nepriznal a žalobu v tejto časti zamietol (výrok II), pretože podľa názoru súdu z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v

dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14). V podstate ide o to, že pri zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie poskytnutej istiny úveru vrátane úrokov vzniknutých (resp. kapitalizovaných) ku dňu zosplatnenia úveru a má právo získať okamžite späť celú sumu poskytnutých (požičaných) peňazí, a teda na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za poskytnutie (požičanie) peňažných prostriedkov aj po zosplatnení úveru. V opačnom prípade by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Ba čo viac veriteľ by mohol úroky inkasovať aj v oveľa väčšom rozsahu a v kratšej dobe, než na základe pôvodného splátkového kalendára, nakoľko by už nebol ohraničený postupnosťou splácania úrokov z istiny a ani dohodnutým celkovým rozsahom úrokov z úveru a dlžník by musel platiť riadne úroky z celej dlžnej istiny bez akéhokoľvek časového a objemového limitu až do úplného zaplataenia tejto istiny (žalobca totiž žiadané úroky nelimitoval ani pôvodne dohodnutou celkovou sumou úrokov vypočítanou podľa pôvodného splátkového kalendára, na ktoré úroky by mal žalobca nárok pri riadnom splácaní úveru počas doby trvania zmluvného vzťahu). Jednorazovým zosplatnením úveru vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie (podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.), keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava pri spotrebiteľskom vzťahu pre obchádzanie zákona (a to najmä zákonných ustanovení uvedených v tomto a v predchádzajúcom bode odôvodnenia, a v toho dôsledku aj ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka) podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, resp. taká zmluvná úprava je taktiež na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takú zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

8. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu vo zvyšnej časti nároku (v časti nároku prevyšujúceho nárok priznaný súdom vo výroku I rozsudku) výrokom II zamietol. Žalobcovi bola pritom poskytnutá tak na pojednávaní, na ktorom sa z vlastnej vôle nezúčastnil, ako aj pre ním formou odpovede na výzvu súdu poskytnutá primeraná možnosť ako aj časový priestor, aby sa mohol v dostatočnom rozsahu vyjadriť k sporným skutkovým a právnym otázkam, k predbežnému právnemu posúdeniu veci súdom (aj) podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení, ako aj k celému predmetu konania.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1, 2 C.s.p., pričom dospel k záveru, že žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v tejto sporovej veci (v časti istiny rozhodujúcej pre určenie celkového úspechu strany v spore) úspešný na 100 % a neúspešný na 0 %, t.j. jeho čistý úspech vo veci predstavuje 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením. (výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).